

Plaatselijke aanduiding monument

Hertogstraat 23-25

Aanwijzingsbesluit

n.t.b

ID-code

3219

Redengevende omschrijving van het monument

INLEIDING

Woon-winkelpand dat in 1912 in opdracht van J.G. Wouters werd gebouwd. Het ontwerp voorzag in de bouw van een voorhuis (woon-winkelpand) en een door een plaats gescheiden achterhuis, dat voornamelijk dienst deed als magazijn. Hertogstraat 23-25 werd uitgevoerd in de voor die tijd zeer moderne Art-Nouveaustijl. Helaas wordt de architect niet genoemd. Wel vertoont het pand gelijkenissen met het oeuvre van architect Willem Hoffmann (1873-1939). Tijdens het Bombardement van februari 1944 en Operatie Market Garden is de Hertogstraat zwaar beschadigd geraakt. Het stuk waar het betreffende pand staat, wordt echter nog gekarakteriseerd door panden uit verschillende periodes en laat de gelaagdheid en ouderdom van dit stuk stad nog goed zien. In 1947 werd de gevel aangepast toen deze N.V. de Bijenkorf ging huisvesten. Vervolgens vonden er verbouwingen plaats in 1959, 1977 en 1980. De pui werd in 2009 nogmaals vervangen door een houten pui welke direct op de rooilijn staat.

TYPERING VAN HET MONUMENT

De voorgevel telt drie bouwlagen onder een plat dak met houten overhangende dakgoot. De gevel is opgebouwd in een combinatie van zandstenen elementen en decoraties met een waalformaat beige verblendsteen in kruisverband. Op de begane grond bevindt zich de voormalige winkelgevel. Deze is vormgegeven als een de gehele breedte van de gevel vullende rondboog. De zandstenen gevelbekleding heeft kenmerken van de art nouveau. Deze wordt ondersteund door een rudimentair vormgegeven kroonlijst met daaronder, aan weerszijden, twee kleine zuiltjes. Daarboven twee rechthoekige sparingen. De bovenste verdiepingen worden gedragen door een brede, ijzeren draagbalk met een uitspringend plateau waarmee de erker wordt ondersteund. Hierboven een op de kopse kant gelegde strip van witte geglazuurde tegels. De erker is centraal gelegen en in een vloeiende gewelfde lijn opgenomen in het metselwerk. De dorpel is uitgevoerd in hardsteen. Aan weerszijden van de erker bevindt zich een decoratief, in metselwerk uitgevoerd, geometrisch sjabloon, uitgevoerd in een beige en rode kleur bricorna-steen; een uitvinding, die past in de snelle ontwikkelingen in de baksteenindustrie in het begin van de 20e eeuw. De tweede verdieping heeft drie door rollagen afgesloten gevelopeningen met moderne kunststof invullingen. De bricorna-steen, welke in de decoratieve sjablonen zijn gebruikt, komen ook terug in de decoratieve rand ter plaatse van de goot. Kozijn en raamhout zijn vervangen door kunststofkozijnen die geen onderdeel uitmaken van de bescherming.

WAARDERING

Architectuurhistorisch van waarde vanwege de kwaliteit van het ontwerp en als voorbeeld van een vroeg twintigste-eeuws woon-winkelpand in de art nouveau trant. De voorgevel heeft een eenvoudige en evenwichtige uitstraling en kent een precieze detaillering. Het pand heeft stedenbouwkundige waarde als kenmerkend onderdeel van de aaneengesloten gevelwand van de Hertogstraat en als een van de weinige vooroorlogse gebouwen die in dit deel van de stad bewaard zijn gebleven. De vormgeving van het woonhuis en de winkelpui met art nouveaukenmerken weerspiegelt de

Vervolgvel

1

ontwikkeling van het winkelapparaat in de vroege twintigste eeuw en geeft het pand daarmee cultuurhistorische waarde. Dat de historische parcellering grotendeels behouden is en het pand deel uitmaakt van een aaneengesloten rij panden van vóór de Tweede Wereldoorlog maken dat het pand bouwhistorisch een indicatieve waarde heeft.

Bronnen:

<https://app4.nijmegen.nl/dgd2>

<https://regionaalarchiefnijmegen.nl/collecties/beeldbank>

Jehee, J., Winkelpuien in Nederland: ontwikkeling en architectuur, Zwolle 2014.

Tummer, T., Architectuur in Nijmegen: een overzicht van architectuur en stedenbouw vanaf 1900, Bussum 1994.

Verhoeven, D., De Canon van Nijmegen, Nijmegen 2009.

Kadastrale tenaamstelling	Gegevens september 2022
Kadastrale aanduiding	NMG00
Gemeente:	Nijmegen
Sectie:	C
Nummer(s):	6264

foto's op vervolgblad

Vervolgvel

2



Hertogstraat omstreeks 1952. Bron: Beeldbank Nijmegen.



Optocht tijdens de viering van het 700 jarig bestaan van Nijmegen stad, circa 1930. Uiterst rechts zie je Hertogstraat 23 met het nu niet meer in situ zijnde mozaïek. Bron: Beeldbank Nijmegen.

Vervolgvel

3



Vervolgvel

4



Monumentenregister Nijmegen

Hertogstraat 23-25, ID-code 3219

